

informativum

ČASOPIS PRO MATEŘSKÉ ŠKOLY A ŠKOLNÍ DRUŽINY

ÚNOR 2020

2

Rozhovor

Pavel Rataj: O vztah je výhodné starat se jako o zahradu

Téma

Projekt „S pohlednicí kolem světa“

Vyrábíme s dětmi

Všechny děti v zimě láká postavit si sněhuláka!

ISSN 1210-7506

CENA
49 Kč

Projekt „S pohlednicí kolem světa“

Leptší než obrázky jen z počítače stahovat je hlídat schránku a z pohlednic se radovat. To se pak jinak poznává svět, když přijde dopis a na něm pár vět. Prohlížíme obrázky a v mapách je pak hledáme a klademe si otázky, co všechno ještě neznáme.

Cílem projektu bylo naučit dítě vnímat, že svět je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak svět lidí. Mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, o vesmíru. Podpořit začleňování dětí s odlišným mateřským jazykem (dále jen OMJ) do běžného kolektivu mateřské školy.

Projekt byl realizován ve školním roce 2018–2019 v Mateřské škole Milánská 472 v Praze 10. Jedná se o celoroční projekt (září až červen).

Projekt probíhal ve smíšené třídě. Věk dětí byl 3–7 let. Počet účastníků se dětí byl 23, z toho 8 dětí s OMJ. (Národnosti: slovenská, ruská, ukrajinská, rumunská, vietnamská). Ve třídě jsou dva pedagogové a asistent pedagoga.

Využity byly hromadné, skupinové i individuální metody. Základní metodou bylo prožitkové a kooperativní učení. Všechny činnosti byly vedeny hrou formou tak, aby vzbuzovaly u dětí radost a zájem o učení a poznávání nového.

Důraz byl kladen také na samostatnost dítěte a schopnost vyjádřit vlastní názor, respektovat individuální potřeby.

Byly používány názorně-demonstrační metody, kdy děti pracovaly s obrazovým materiálem, pozorovaly, i metody slovní, kdy pedagog dětem vyprávěl, vedl s dětmi rozhovory nebo pracoval s textem. Další metody byly dovednostně-praktické. Děti napodobovaly pedagoga, tvořily, pracovaly s keramickou hlinou, stavěly ze stavebnic, kreslily, zpívaly...

V neposlední řadě nesmíme opomenout aktivizující metody v podobě didaktických her.

Z pomůcek byly v rámci projektu nejvíce používány atlasy, globusy, mapy (magnetické, slepé, stírací...) Dále byl využit program na interaktivní tabuli, rytmické hudební nástroje, keramická hlína, výtvarný materiál, audio a video nahrávky, fotoaparát a videokamera, knihy a časopisy o vesmíru a jednotlivých světadílech, pohlednice z celého světa, plyšový skřítek Chlupáč Světoběžník a moje autorské panenky dětí z celého světa.

Jak projekt probíhal?

Vzhledem k tomu, že máme ve třídě několik dětí s OMJ (a každým rokem je těchto dětí více), téma poznávání světa bylo jasnou volbou. Náš svět se každým dnem mění a měli bychom děti učit rozmanitost, aby dokázaly přijímat lidi všech kultur a ras a spolupracovat s nimi.

Stále jsem ale přemýšlela, jak děti do tohoto tématu vtáhnout, aby je to bavilo. Jak a čím vzbudit jejich zájem, aby to nebylo pouhé prohlížení atlasů a obrázků, které si stáhneme z počítače. S tím přišel nápad s pohlednicemi.

Již od dětství ráda dostávám pohlednice. A kdo vlastně ne? Zvlášť v dnešní přetechnizované době je to již výjimka, když otevřete schránku a vypadne na vás rukou psaná pohlednice či dopis. Většina lidí si ulehčí práci a pošle raději SMS či zveřejní fotografii na sociální síti.

A tak jsem začala oslovovat své známé ve světě s prosbou o zaslání pohlednice. Později jsem se stejnou prosbou obeslala desítky českých velvyslanectví po celém světě. A do

třetice všeho dobrého jsem napsala i do českých škol a školek ve světě.

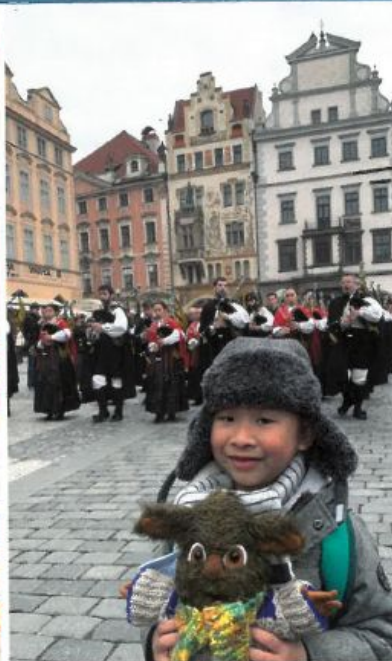
Byla jsem velmi mile překvapena, kolik lidí zareagovalo. Začaly chodit e-maily z velvyslanectví, že se jim projekt líbí a že nám určitě něco pošlou. K mnoha těmto pohlednicím se pak pojily i různé příběhy, kdy pan velvyslanec třeba ani nemohl pohled sehnat. S velkou slávou mi pak psal, že ho žena koupila na místním tržišti. Další se pak třeba rozhodl, že bude dětem posílat pohledy z více míst, které v dané zemi navštíví. Jiný zase měl strach, aby k nám pohlednice z velké dálky došly, a tak jich poslal několik a z různých pošt. Někdy byly dokonce v balíčku i drobné suvenýry pro děti.

Bylo hezké sledovat, jak se postupem času děti do projektu nořily stále více. Čím víc pohlednic nám přicházelo poštou a čím víc nám jich viselo po třídě, tím větší radost děti měly a stále víc a víc byly vtahovány do poznávání světa. Těšily se na to, jaký kamarád nám napíše. Hledali jsme si na mapě, kde se dané místo nachází. Prohlíželi jsme si zajímavé známky. A já se snažila všem odesílatelům, o kterých jsem věděla, odkud jsou, s díky odpovědět a zaslat fotku, že jejich pohled či dopis dorazil.

Stejně tak jsem navázala kontakt s několika českými školkami a školami ve světě. Od dětí z ciziny nám přišly obrázky, dopisy i fotografie. Všechny nám pak zdobily třídu. I my jsme pak na oplátku tvořili dopisy a obrázky pro ně.

Setkání s velvyslancem

V rámci projektu se nám ozval i pan velvyslanec Mgr. Jan Vyčítal, který tou dobou končil

v Bagdádu. Sám se nabídl, že dětem něco poví o Iráku. Připravil si pro ně krásnou prezentaci se zajímavými obrázky a videem. Donesl i pohlednice a seznámil děti s kulturou, odíváním, stravováním. Dokonce přinesl i malou hádanku v podobě sušených limetek, ze kterých si tam připravují čaj.

Při komunikaci s velvyslanectvími jsem využila toho, že syn naší paní ředitelky byl zrovna tou dobou v Nepálu, a z Nepálu jsme také dostali pohledy. Proto jsme, když se vrátí, uspořádali veřejnou přednášku, kde zúčastněné seznámil se svými cestovatelskými zážitky, a dobrovolné vstupné jsme po domluvě s velvyslanectvím v Novém Dillí věnovali vybrané mateřské škole Ankur Bidhya Sadan v Nepálu, v Káthmándú. Následně jsme pak z předání finančního daru obdrželi i fotografie.

Každý měsíc jsme s dětmi probírali jedno téma. Začali jsme vesmírem. Téma vesmíru děti velmi bavilo. A koho by nebavilo? Kdo jako malý nezatočil být kosmonautem a poletovat mezi hvězdami? Tvořili jsme planety z keramiky i různými jinými výtvarnými technikami. Za chvíli všechny děti znaly názvy planet, jako když bičem mrská.

Pak jsme se blíže seznámili se Zemí a jednotlivými jejími částmi. Děti ve skupinkách společně vybarvovaly velké plakáty s jednotlivými světadíly. Ty nám pak s pohlednicemi celý rok zdobily třídu.

Česká republika jako vděčné téma

Česká republika byla také vděčným tématem. Však je to také naše rodná hrouda! Využili jsme program pro interaktivní tabuli, děti pracovaly s tématem české vlajky na mnoho způsobů. Tvořily ji ve skupinách z víček od PET lahví či procvičovaly jemnou motoriku a otiskovaly prsty. Seznámily se s hymnou, hlavním městem i státními znaky.

Plynule jsme pak přešli na Evropu a naše sousedy. K tomu nám dobře posloužila i písnička „Cestovní“ od Míši Růžičkové, kterou jsme doplnili pohybem. Děti si ji pak vyžadovaly celý rok. Seznámily se s hlavními znaky států v Evropě a nejvíce jsme se zaměřili na ty, se kterými sousedí naše republika. A jelikož toto téma bylo v prosinci, bylo zajímavé se s dětmi podívat, jak se slaví Vánoce ve světě. Že ne všude dárky nosí Ježíšek a k večeri se nejí kapr a salát.

Na Vánoce děti pod stromečkem našly i plyšového skřítky. Pojmenovali jsme ho Chlupáč Světoběžník. Chlupáč každý víkend podle losu odešel s někým z dětí domů. Děti a rodiče měli za úkol nafotit, co u nich Chlupáč zažil. V pondělí jsme si fotografie prohlédli a děti popisovaly, co Chlupáč dělal. Chlupáč pomáhal dětem při tom, aby se nebály samy hovořit před ko-

léktivem. To velmi pomohlo i některým dětem s OMJ, které měly s mluvením před ostatními problém. Fotografie z Chlupáčova víkendu pak visely celý týden na nástěnce v šatně.

V zimě byla jasným tématem Arktida a Antarktida. Hlavním cílem tohoto měsíce byla v naší třídě stavba iglú. Byla to pro nás opravdu architektonická výzva. Ale zdařilo se a iglú „přežilo“ nápor dětí až do letních prázdnin.

Rodiče příjemně překvapili

Téma Ameriky nám zabrali indiáni. Vyráběli jsme čelenky, trička, tvořili indiánské kmeny a vymýšleli pokřiky a indiánská jména. Nejvíce jsme se ale těšili na karneval. Poprosili jsme rodiče, zda by v rámci projektu protentokrát nemohli nechat kostýmy Spidermanů a princezen doma a nepřipravili nějaké kostýmy z různých zemí světa. Možností je přece spousta. A rodiče opravdu překvapili. Maminky z Rumunska dětem připravily místní kroje a pozadu nezůstali ani další. Takže se nám sešly opravdu pestré a zajímavé kostýmy z celého světa. Přednášku o Americe si pro děti připravila i naše paní ředitelka, která ji navštívila. Dětem ukázala zajímavosti na fotografiích a přivezla jim i americké bonbony a sušené maso z bizona, které mohly ochutnat.

I Asii jsme si užili. Udělali jsme si asijský den. Učili jsme se kaligrafii, jedli hůlkami a připravovali čaj. Navštívili jsme na úřadě paní místostarostku Jitku Kolářovou, která nám do projektu věnovala čínský hedvábný šátek a samozřejmě i pohledy. Maminka chlapečka, který je

z Vietnamu, nám přinesla jejich typický, špičatý klobouk a pro děti vietnamské cukrovinky.

Také se zapojil tatínek z Ruska, který přivedl svého kolegu z práce, který pochází z Íránu a má tam rodinu. Dětem představil Írán, ukázal jim fotky a napsal krátkou větu, aby viděly, jak odlišné mají písmo a že se nepíše zleva doprava jako u nás. Také se přes telefon spojil se svou malou dcerkou a společně se s dětmi viděli a pozdravili. Tatínek vše dětem tlumočil.

A jak jsem již zmiňovala výše, navštívil nás i pan velvyslanec z Bagdádu.

Tanec a bubnování

Když přišla na řadu Afrika, přemýšlela jsem, co pro děti připravit. Hledala jsem tedy na internetu nějakou organizaci, která pořádá pro děti workshopy o Africe. Našla jsem Humanitas Africa. Objednala jsem dětem workshop s tancem a bubnováním. Děti se seznámily s tím, jak se bubny (djembe) vyrábí a jaké jsou správné techniky úderů, a společně si s lektorem jménem Kaku, který pocházel z Pobřeží slonoviny, také zatančily. Dále jsme udělali dětem týden „bez hraček“. Bez klasických, moderních hraček. Nechali jsme jim na hraní korálky, dřevěné kostky, papíry a pastelky. Poprosila jsem také místní truhlářství, zda nemají nějaké odřezky. Ti nám ochotně věnovali bednu dřevěných odřezků všelijakých tvarů. Ještě jsme dětem dali na hraní oblázky. Bylo opravdu zajímavé je pozorovat, jak si ze začátku nevěděly rady. Postupem času však přicházely na to, že se dá hrát i s takto obyčejnými věcmi, pokud se více zapojí fantazie. Jsou zvyklé, že se jim předloží

již hotová, často přetechnizovaná hračka, a tak mají hru často velmi ulehčenou.

V Austrálii jsme se podívali na Aborigince a jejich zajímavé kresby. Zdobili jsme bumerangy a poznávali klokany.

V červnu se pak náš projekt chýlí ke konci. Společně jsme si znovu prohlédli velké množství pohlednic, které k nám za celý rok přišly. A že jich bylo. Skoro 200. Zopakovali jsme si, co si pamatujeme o každém světadílu, a děti řekly, co se komu nejvíce líbilo.

Výstava

Na úřadě jsem se domluvila s vedoucí kanceláře starosty paní Nejedlíkovou, zda bychom nemohli ve vestibulu uspořádat výstavu našeho projektu. Bylo nám to umožněno, a tak se v polovině června uskutečnila vernisáž za účasti pana starosty. Fotografie, články a obrázky z našeho ročního cestování visely ve vestibulu radnice celé léto. Děti si na zahájení vernisáže vzaly kostýmy z karnevalu a nacvičily si pro rodiče písničku o dětech z celého světa. Maminky připravily na vernisáž drobné občerstvení. Bylo to hezké shrnutí a zakončení našeho celoročního cestování.

Díky tomuto projektu jsem také společně s panem velvyslancem Janem Vyčítalem (velvyslanectví České republiky v Tunisu), Evou Novotnou Njili, paní ředitelkou naší MŠ Ilonou Hulínovou a MČ Praha 15 uspořádala v listopadu 2019 studijní stáž v Tunisu a Kelibii. Více o této akci se můžete dočíst v dalším čísle. ■

Kateřina Konvalinová

— inzerce —

SPRÁVA MATEŘSKÝCH ŠKOL
KOMPLETNÍ PROGRAM PRO ZÁPIS DO MŠ
 Uspadněte si zápis ve Vaší MŠ!

- **Veškeré potřebné formuláře** (od žádosti až po rozhodnutí)
- **Automatické doplňování údajů** (do všech formulářů)
- **Kritéria přijetí**
- **Děti řazeny dle povinnosti k přijetí** (zohledněna je spádovost i očkovaní)
- **Tisk formulářů, seznamů přijatých dle reg. čísel, obálek a podacích archů**
- **1 měsíc zdarma na vyzkoušení** (dále 2250 Kč bez DPH/rok)

info@spravams.cz / + 420 722 285 075 **WWW.SPRAVAMS.CZ**